

Informacja o wydarzeniu

21.04.2023 r.

Odkrywajmy bez granic. Polsko-niemiecki spacer poznawczy przez wielobarwną zboczka doliny Odry koło Lubusza w Niemczech **Poznanie różnorodności muraw kserotermicznych podczas dwujęzycznej wycieczki przyrodniczej**

Okoliczność: Europejski Dzień Sieci Natura 2000 – niedziela, 21 maja 2023 r.
Godzina: 10:00 – 13:00
Miejsce spotkania: zakręt przy parkingu / Kurve am Parkplatz
adres: Unterkrug, 15326 Frankfurt (Oder) OT Lebus
Zgłoszenia: natura2000@naturschutzfonds.de lub 0049 331 971 64 878

Frankfurt nad Odrą. Obszar Natura 2000 „Dolina Odry od Frankfurtu do Lubusza ze zboczami pontyjskimi” fascynuje swoją różnorodnością – naprzemiennym występowaniem na niewielkiej przestrzeni obszarów suchych i wilgotnych – i jest ostoją bardzo specyficznych zbiorowisk roślinnych. Podczas dwujęzycznej wycieczki z udziałem polskich i niemieckich przyrodników osoby zainteresowane przyrodą będą mogły poznać bliżej wyjątkowe murawy kserotermiczne zlokalizowane po obu stronach rzeki granicznej. Sprawne porozumienie w trakcie wydarzenia zapewni tłumacz.

Murawy kserotermiczne, stepowe, napiaskowe są równie rzadkie, jak i cenne. Pochodzą pierwotnie z południowo-wschodniej Europy i dobrze znoszą ciepło oraz okresowe niedobory wody. Podczas otwartego spaceru poznawczego organizowanego z okazji Europejskiego Dnia Sieci Natura 2000 pracownicy Fundacji Fundusz Ochrony Przyrody w Brandenburgii wraz z polskimi i niemieckimi przyrodnikami (Klub Przyrodników i Federacja Zielonych „GAJA”) oraz lokalnym Stowarzyszeniem Regionalistów w Lubuszu opowiedzą o tym, dlaczego murawy kserotermiczne są tak wyjątkowym siedliskiem. Dla miłośników przyrody będzie to okazja do przyjrzenia się z bliska niepozornym, drobnym roślinom. To właśnie w maju zboczka odrzańskie pokazują swoje piękno w całej okazałości: czy to złotożółty miłek wiosenny, połyskujący na niebiesko zimorodek, różowy goździk kartuzek, zielony samiec jaszczurki zwinki, czy pomarańczowy czerwończyk nieparek – przy odrobinie szczęścia uczestnicy wycieczki będą mogli przyjrzeć się z bliska tym rzadkim i barwnym gatunkom charakterystycznym dla zboczki doliny Odry lub chociaż trafić na ich ślad. Dla muraw kserotermicznych granice państwowe nie stanowią przeszkody. Ze wzgórz odrzańskich otwiera się rozległy widok na drugi brzeg rzeki, gdzie tymi cennymi terenami po przeciwległej stronie opiekują się polscy partnerzy.

Bogaty w gatunki świat roślin

Murawy kserotermiczne – mimo że występują na glebach często ubogich w składniki odżywcze – zaliczane są do fitocenoz o największym bogactwie gatunkowym. Te wyjątkowe zbiorowiska trawiaste rozwinęły się po obu stronach Odry w Polsce i Niemczech i są chronione w całej Europie. Tam, gdzie podczas ostatniego okresu zlodowacenia wody roztopowe naniósł piaski wzdłuż dzisiejszej rzeki granicznej, do dziś istnieją siedliska sprawiające wrażenie jałowych. Jeśli przyjrzeć się im bliżej, to murawy kserotermiczne i napiaskowe tworzą istne morza kwiatów. Bez tradycyjnych form użytkowania, takich jak wypas owiec i pozyskiwanie drewna lub siana czy ściółki, te wyjątkowe siedliska nie

Fundacja Fundusz Ochrony Przyrody
w Brandenburgii

Heinrich-Mann-Allee 18/ 19
14473 Poczdam

Wdrażanie sieci Natura 2000
Sofia Pereira Robledo
manager sieci Natura 2000
tel.: 0049 331 971 64 885
s.pereira-robledo@naturschutzfonds.de

Zespół sieci Natura 2000 ptn.-wschód
Julian Jaschke
tel.: 0049 160 93 40 58 84
julian.jaschke@naturschutzfonds.de

Wdrażanie sieci Natura 2000
public relations
Marlene Heidmeyer
tel.: 00 49 331 971 64 878
marlene.heidmeyer@naturschutzfonds.de

przetrwalyby do naszych czasów. Obecnie jednak takie formy użytkowania są bardzo rzadkie, dlatego siedliska te uznaje się za krytycznie zagrożone.

Zgłoszenia

Osoby zainteresowane wycieczką terenową prosimy o zgłaszanie się na wydarzenie do piątku, 19 maja 2023 r.: telefonicznie pod numerem 00 49 331 971 64 878 lub mailowo pod adresem natura2000@naturschutzfonds.de. Spotkanie jest bezpłatne i potrwa około trzech godzin. Zalecamy zaopatrzenie się w solidne obuwie i ubranie odpowiednie do pogody. Przydatna będzie również lornetka.

Zdjęcia do swobodnego wykorzystania z podaniem źródła ich pochodzenia udostępnione zostaną pod linkiem:

[https://my.hidrive.com/share/ezxdhtqgyg#\\$/Odertal%20Lebus](https://my.hidrive.com/share/ezxdhtqgyg#$/Odertal%20Lebus)

Transgraniczna ochrona przyrody: Europejski Dzień Sieci Natura 2000

Co roku 21 maja obchodzony jest Europejski Dzień Sieci Natura 2000. Ma on przypominać w całej Europie o tym, że wszystkie kraje członkowskie UE są odpowiedzialne za ochronę różnorodności gatunków i siedlisk w Europie. Natura 2000 to transgraniczna sieć obszarów ochrony w Unii Europejskiej. Służy ona zachowaniu siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjących roślin i zwierząt. W Brandenburgii do sieci tej należy około 620 obszarów, co stanowi ponad jedną czwartą terytorium tego kraju związkowego. Chroniony jest tam np. zagrożony kumak nizinny, który potrzebuje do życia małych zbiorników wodnych, podobnie jak krytycznie zagrożony mopek zachodni, który poluje w lasach o charakterze naturalnym i znajduje w nich schronienie latem. Pod ochroną znajdują się także siedliska, takie jak np. rzadkie łąki trzęślicowe, których występowanie uzależnione jest od dostępności odpowiedniej ilości wody w terenie. Fundacja *Fundusz Ochrony Przyrody* w Brandenburgii w ramach Dnia Sieci Natura 2000 uwrażliwia na europejskie dziedzictwo przyrodnicze, organizując liczne wycieczki terenowe i zwiedzanie z przewodnikiem, a informacje o wszystkich działaniach udostępnia na stronie: www.natura2000-brandenburg.de/natura-2000-erleben/natura-2000-tag.

Fundacja *Fundusz Ochrony Przyrody* w Brandenburgii

W celu zachowania również dla przyszłych pokoleń różnorodności i piękna przyrody krajobrazów marchijskich między Łabą i Odrą, Łużycami i Marchią Wkrzańską (Uckermark), Kraj Związkowy Brandenburgia powołał do życia Fundację *Fundusz Ochrony Przyrody*. Od 1995 roku Fundacja zajmuje się tzw. opłatami kompensacyjnymi (wynikającymi z krajowych zasad kompensacji przyrodniczej) w Brandenburgii. Od tego czasu fundacja umożliwiła realizację 1.100 projektów ochrony przyrody, wspólnie z powiatami i gminami, zrzeszeniami i stowarzyszeniami oraz innymi partnerami, takimi jak gospodarstwa rolne, leśne lub osoby prywatne, w tym też realizowała część projektów samodzielnie.